

Aan Minister

nota

TK-brief voorgenoemd besluit weigeren ontheffing
Russisch gevlagde schepen

TER BESLISSING

Datum

16 mei 2024

Onze referentie

IenW/BSK-2024/150600

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Maritieme Zaken

Afd. Zeehavens

Beslistermijn

16 mei 2024

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 14 mei 2024 heeft de minister van Defensie in het Vragenuur op de vraag van het Kamerlid Kahraman (NSC) over het onderzoek van Pointer inzake Russische spionageschepen in de Noordzee en in de Eemshaven, aangegeven dat de minister van Infrastructuur en Waterstaat het voornemen heeft geen ontheffing meer af te geven voor Russische gevlagde schepen die voedingsproducten naar Nederland brengen.

In de brief informeert u de Tweede Kamer over het besluit dat u genomen heeft in lijn met de uitspraken van de minister van Defensie.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met toezending bijgevoegde brief om de Tweede Kamer te informeren over het besluit tot weigering van ontheffingen van Russisch gevlagde schepen.

Kernpunten

- Naar aanleiding van een ontheffingsverzoek voor toelating tot de Eemshaven is op 8 mei 2024 gemeld aan Groningen Seaports dat het voornemen bestaat om dit (nog in te dienen) ontheffingsverzoek te weigeren op grond van de toenemende geopolitieke spanningen en de komende aanscherping van het Europese sanctiebeleid.
- Op 16 mei 2024 heeft u de ontheffing geweigerd.
- In afwachting van de afhandeling van het verzoek voor de Eemshaven, is tegelijkertijd door het havenbedrijf Amsterdam ook een verzoek voor ontheffing ingediend voor dit schip voor toelating tot de haven van Velsen. Ook dit verzoek heeft u geweigerd.
- Toekomstige verzoeken tot een ontheffing voor Russische gevlagde schepen zullen eveneens negatief worden beoordeeld.

Krachtenveld

Politieke context

Op 14 mei 2024 is in het vragenuur in de Tweede Kamer een mondelinge vraag gesteld aan de minister van Defensie over het onderzoek van Pointer inzake Russische spionage. Vanuit IenW is in de voorbereiding de minister van Defensie geïnformeerd over het voornemen om het schip te weigeren voor de Eemshaven.

Recent is ook in de debatten over de Europese top door een aantal fracties aandacht gevraagd voor een effectieve uitvoering van de sancties door Nederland.

Juridische context

Op basis van het Europese sanctiebeleid krijgen schepen met een Russische vlag in principe geen toegang tot havens en sluizen in de EU. Dit geldt voor schepen die op 24 februari 2022 en daarna onder de Russische vlag voeren. Ook vaartuigen die door het Russische Scheepvaartregister (Russian Maritime Register of Shipping, RMRS) geklasseerd en/of gecertificeerd zijn krijgen geen toegang.

De mogelijkheid tot het geven van een ontheffing is gebaseerd op artikel 3 sexies bis van Vo 833/2014. Een lidstaat kan een ontheffing verlenen voor een aantal daar genoemde uitzonderingen. Bij de mogelijke uitzonderingen staan ook voedselproducten.

Op grond van die uitzonderingsmogelijkheid is aan Russische gevlagde schepen in een aantal specifieke gevallen een ontheffing verleend.

Toelichting

De directe aanleiding van voor dit verzoek van Groningen Seaports was het bericht op 4 mei 2024 van het radioprogramma 'Pointer' met de mededeling dat er sterke aanwijzingen zijn dat een Russisch bedrijf dat vis levert aan Nederland betrokken is bij spionage. Op de website van 'Pointer' is een dossier 'Russische spionage-schepen' aangemaakt.

Datum

16 mei 2024

Onze referentie

IenW/BSK-2024/150600

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Maritieme Zaken
Afd. Zeehavens

Aan

Minister

Bijlage(n)

1

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	TK-brief	Informeren over besluit om geen ontheffing te verlenen voor Russisch gevlagde schepen